Straatpastoraat
Den Haag

BESTUUR EN DIRECTIE

Elly Spoelstra (voorzitter)
Henk van Zoelen (secretaris)
Henriëtte Boerma (Stek, penningmeester)
Eugen Seeber (Personele zaken)
Marilyn Fikenscher (PR en communicatie)

CONTACTGEGEVENS

Postadres: Postbus 371, 2501 CJ Den Haag
E-mail: straatpastoraat-denhaag@hotmail.com
Website: www.straatpastoraatdenhaag.nl

IBAN: NL73INGB0005161046
t.n.v. Stichting Straatpastoraat Den Haag KvK
Haaglanden nr. 27270139

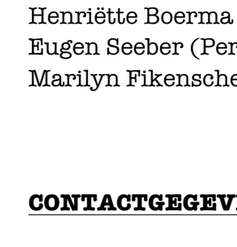

Nico Binnedijk
straatpastor/teamleider
06.55895582

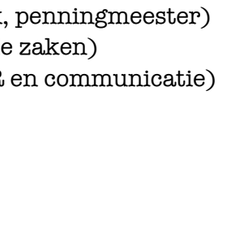

Kitty Mul
straatpastor
06.25025120

Josette Broekman-van Popering, straatpastor
06.21618754

Nelline Kruk
vrijwilligerscoördinator
06.15009599

Straatpastoraat
Den Haag

DOELSTELLING

De Stichting Straatpastoraat Den Haag heeft ten doel om pastorale ondersteuning en geestelijke zorg te bieden aan mensen die op straat leven of die daar een groot deel van hun tijd doorbrengen. Het gaat om dak- en thuislozen, ver-slaafden, mensen met psychische problemen en andere so-ciaal kwetsbare mensen.

Het pastorale werk van het Straatpastoraat wordt in praktijk uitgevoerd door de straatpastors.

De straatpastors zijn Nico Binnendijk, Kitty Mul en Josette Broekman-van Popering. Zij bieden geestelijke, mentale, psychische ondersteuning aan de meest uit-eenlopende mensen uit bovengenoemde aan-dachtsgroep. De pastors fungeren voor hen als vertrouwenspersoon, klankbord, vraagbaak en desgevraagd adviseur en begeleider m.b.t. de meest diverse levensvragen en praktische pro-blemen waar mensen mee worstelen. De straat-pastors doen hun werk niet vanuit een kerk, een kantoor of een (eigen) locatie, maar zij kiezen voor 'professionele nabijheid': zoveel mogelijk dáár zijn waar de 'straatmensen' zich bevinden: de straten, de pleinen, de parken, de duinen, de soepbus, maar ook de locaties van maatschap-pelijke dag- en nachtopvang en inloopplekken, die aan de hand van een onderlinge verdeling minimaal eenmaal per week worden bezocht. Uit de ontmoetingen die de pastors hebben, komen zeer regelmatig individuele afspraken voort. Regelmatig worden mensen ook bezocht in instellingen als het ziekenhuis, een verpleeg-huis, de psychiatrie of de gevangenis.
Of het nu gaat om de basisbehoeften van bed, bad en brood, om meer praktische zaken als dagbesteding, werken en wonen of over het meer geestelijke niveau van plannen en idea-len, vrijwel alle contacten die pastors hebben, raken direct of indirect aan zinvragen.

Het werk van de straatpastors wordt treffend getypeerd door de zogenaamde 'presentiebe-nadering', een pastorale houding die zich ken-merkt door de keuze om duurzaam, zoveel mo-gelijk en zo dicht mogelijk bij mensen te zijn in het leven zoals zij het leven.. Het uitgangspunt is de aandacht voor de mens zoals hij is en zoals zij zich voelt.

Daarbij zijn aanvaarding en respect grond-waarden. Mensen worden aanvaard zoals ze zijn, met respect voor hun eigen keuzen. De straatpastors trachten hen niet over te halen tot wat zij of anderen 'goed voor hen vinden'. Wanneer de gesprekspartner echter zélf een bepaald doel, een wens of een verlangen heeft, dan zijn de straatpastors graag bereid hem of haar daarin mentaal en waar nodig en mogelijk ook praktisch te ondersteunen.
Het Straatpastoraat geeft geen financiële onder-steuning, maar wel worden mensen geholpen om hun weg te vinden in het woud van bureau-cratie waarin zij soms dreigen te verdwalen. De pastors streven ernaar mensen voor concrete vragen door te verwijzen naar hulpverlenende instanties, maar omdat mensen er vaak te-genop zien om zich alleen (weer) bij een loket of balie te melden, gaan zij in veel gevallen ook zelf mee om op die manier iemand te helpen de drempel te overwinnen. Hetzelfde geldt voor bezoeken aan de dokter, de politie, de sociale dienst en andere 'loketten'. Waar nodig kan de pastor bemiddelen in het contact, wanneer dit niet bevredigend verloopt en na afloop kan met de 'cliënt' de inhoud van het gesprek nog wor-den nabesproken. In bijzondere situaties kan het Straatpastoraat voor mensen financiële steun aanvragen bij fondsen, die daarop gericht zijn.

Het feit dat het Straatpastoraat en de pastors buiten het officiële systeem van opvang en hulpverlening staan en daar ook buiten willen blijven, wordt door menigeen haarfijn aange-voeld en werkt in de contacten zeer drempel-verlagend. De straatpastors krijgen en houden vaak contact met mensen die als 'zorgmijder' bekend staan. Omdat dit vaak voorkomt uit eerdere teleurstellingen met de hulpverlening, zou het wellicht beter zijn te spreken van 'zorg-vermoeiden'. Het Straatpastoraat vormt een belangrijke antenne voor mensen die anders 'onder de radar' blijven.

Straatpastoraat Den Haag

Afscheid

Regelmatig overlijden er mensen met wie de straatpastors contact hebben. De leeftijd die dak- en thuislozen bereiken, is gemiddeld niet erg hoog en de pijn en moeite bij het levenseinde zijn nogal eens fors, zeker indien er sprake is (geweest) van verslaving. Ook suïcide komt relatief veel voor.
Aan een overlijden wordt altijd aandacht besteed tijdens de eerstvolgende vrijdagviering in de Jozefkapel. Wanneer het maar enigszins mogelijk is, proberen we bij te dragen aan een waardig afscheid op de begraafplaats of in het crematorium. Veelal wordt één van de pastors gevraagd om voor te gaan in een korte afscheidsviering. Wanneer de uitvaart via de Sociale Dienst loopt en de overledene bekend is bij het Straatpastoraat, wordt de overledene vaak bijgezet in een van de graven die aan het Straatpastoraat ter beschikking staan op begraafplaats Oud Eik en Duinen. Daar wordt bij elk graf ook een grafsteen geplaatst, zodat de naam van de overledene bewaard blijft. De graven vormen een belangrijke gedenkplek voor nabestaanden uit de familie van de straat en de biologische familie en worden regelmatig bezocht. Eenmaal per jaar, rond Allerheiligen, worden alle overledenen van het afgelopen jaar herdacht in een viering in de Jozefkapel, waar nabestaanden persoonlijk voor worden uitgenodigd. Ook besteedt het Straatpastoraat jaarlijks aandacht aan 'Remembrance Day', de internationale herdenking op 21 juli van allen die zijn overleden als gevolg van een verslaving. Op de eerste vrijdag na deze datum wordt hier in de kapelviering bij stil gestaan.

Bijzondere activiteiten

Hoewel de straatpastors doorgaans de handen en hoofden vol hebben aan het (individuele) pastoraat, is er ook beperkt ruimte voor bijzondere activiteiten. Zo wordt soms een kleine serie groepsgesprekken gepland, met name in de zomer. Van tijd tot tijd wordt er een (gratis) concert georganiseerd, een filmavond of een excursie naar een museum of een andere attractie. Wanneer het Nederlands elftal een EK of WK speelt, wordt vaak de gelegenheid geboden om gezamenlijk te kijken op groot scherm. Ook organiseert het Straatpastoraat elk jaar een 'mannenverwendag', het equivalent van de 'vrouwenverwendag' die door het Straatconsulaat wordt verzorgd. Op deze dagen staan lichaamsverzorging en -ontspanning centraal.

Vrijwilligers

De wekelijkse maaltijd zou niet mogelijk zijn zonder de medewerking van een groot aantal vrijwilligers. Onder leiding van maaltijd- en vrijwilligerscoördinator Marjon Rijnders, die voor 10 uur per week voor dit werk beschikbaar wordt gesteld door Stek, voor stad en kerk, zijn wekelijks zo'n 20 à 25 vrijwilligers actief, ver-deeld in drie ploegen. De kookploeg doet inko-pen en bereidt de maaltijd, de tafelploeg dekt de tafels, dient het eten op en ruimt weer af, doet de afwas en zorgt dat alles weer schoon achter-blijft en de gastheren en –vrouwen eten mee en besteden aandacht aan de gasten.

Om en om wordt dit verzorgd door onze eigen vrijwilligers en door een kookploeg van de Engelstalige rooms-katholieke 'Church of our Saviour'. Als de maand een vijfde vrijdag telt, nemen vrijwilligers uit de kerken in Wassenaar dit alles voor hun rekening. Op regelmatige basis wordt meegewerkt door (buitenlandse) studenten van het Institute for Social Studies en soms komt een groepje van M25, een diaconaal jongerenproject, helpen. Van tijd tot tijd is er ook ruimte voor eenmalige ploegen of vrijwilligers. Nadat alles is opgeruimd, is er altijd een korte nabespreking met het team en de aanwezige vrijwilligers. Enkele keren per jaar is er een vrijwilligersavond of een uitje voor de vaste vrijwilligers.

Viering en maaltijd

Eenmaal in de week kunnen mensen 'naar het Straatpastoraat toe' komen. Elke vrijdag worden in de Vincentius' Hof bij het Stadsklooster een viering en een maaltijd gehouden.
Vanaf half vijf verzamelen mensen zich op het plein, want ook de onderlinge ontmoeting is voor veel aanwezigen erg belangrijk.

De viering (kerkdienst) begint om 17 uur in de prachtige St. Jozefkapel. Een van de straatpastors gaat voor en een enkele keer is er een gastvoorganger die bekend is met en bij de bezoekers. Het is een welkom uur van rust en bezinning in de chaos die het straatleven voor betrokkenen vaak met zich meebrengt. Naast bijbellezing en korte uitleg, blijken vooral de gebeden, het aansteken van kaarsjes, de muziek en de onderlinge ontmoeting voor de deelnemers belangrijk. Vier vrijwillige pianisten verzorgen bij toerbeurt het muzikale gedeelte. De sfeer is laagdrempelig en vaak (gevraagd of ongevraagd) interactief. Er wordt regelmatig gebruik gemaakt van audiovisuele middelen. Gemiddeld zijn er zo'n 40 à 45 mensen aanwezig.

Na de viering is er elke week een warme maaltijd. Daarvoor sluit tegen 18 uur een tweede groep bezoekers aan, waardoor het totaal aantal aanwezigen meestal tussen de 100 en 120 ligt.
Het streven is allereerst om hen een gezonde en voedzame driegangen-maaltijd te bieden. Voor velen is het een van de weinige of zelfs de enige 'normale' warme maaltijd van de week.

Maar bijna net zo belangrijk is het streven naar een 'huiskamersfeer' met een restaurantachtige bediening, waar mensen zich welkom en veilig voelen en waar bijzondere ontmoetingen plaats vinden.

De wekelijkse viering en de maaltijd op vrijdag vormen samen een ankerpunt in het werk. Voor de bezoekers vormen ze een rustpunt in een chaotische week, voor de pastors biedt het de mogelijkheid om het doorgaande contact met mensen te onderhouden en waar nodig of gewenst individuele afspraken te maken voor de komende week.

Voor viering en maaltijd kan men letterlijk elke vrijdag terecht bij het Straatpastoraat, dus 52 of 53 keer per jaar. Enkele keren is er een bijzondere maaltijd, zoals het kerstdiner en de zomerbarbecue in de prachtige kloostertuin. Een gewaardeerd 'extraatje' vormt de paasbrunch op Eerste of Tweede Paasdag.

Feesten

In Advent, de voorbereidingstijd op Kerst, krijgt de ontvangst een bijzonder tintje. De kapel wordt ingericht als herberg en buiten op het plein worden de gasten al verwelkomd met vuurkorven en een hapje en een drankje. De herberg krijgt jaarlijks een andere naam, die in het teken staat van het thema dat in de vieringen gevolgd wordt. Natuurlijk wordt Kerst uitvoerig gevierd. De kerstpakketten, waarvoor jaarlijks fondsen worden geworven, dragen bij aan de feestelijke sfeer.
Ook in de veertigdagentijd, de voorbereidingstijd voor Pasen, kennen de vieringen een bijzondere sfeer en een specifiek thema en programma. Pasen zelf – dat wil zeggen: Witte Donderdag tot en met de Paasmorgen- wordt gevierd in een bijzondere viering in de kapel en in de kloostertuin. De laatste jaren wordt daarbij een eigen variant van 'The Passion' gehouden.

CONTACT MET DE SAMENLEVING

Naast de directe zorg voor 'straatmensen', ziet het Straatpastoraat het ook als haar taak om bij te dragen aan het verkleinen van de kloof die er bestaat tussen hen en het gevestigde deel van de samenleving. Een goed middel hiervoor zijn de informatiebijeenkomsten en lezingen waarvoor de pastors regelmatig worden gevraagd. Op scholen, in kerken, verenigingen, business clubs en maatschappelijke organisaties vertellen zij over hun werk en hun ontmoetingen en daarmee dragen zij bij aan meer begrip voor mensen die in het leven minder fortuinlijk terecht zijn gekomen en daarmee aan meer sociale cohesie in onze stad. Meermalen nemen zij één of meer van onze bezoekers mee die hun eigen verhaal vertellen. Dit heeft vaak nog meer impact dan wanneer men het verhaal uit de tweede hand hoort.

CONTACTEN MET ORGANISATIES

Het Straatpastoraat beschouwt zich niet als 'ketenpartner' in de maatschappelijke opvang en hulpverlening, maar heeft wel veel en goede contacten in het betreffende netwerk.
Met grote organisaties als de Kesslerstichting, het Leger des Heils, Limor, Reakt, Parnassia, Schroeder, Palier en Brijder Verslavingszorg bestaan contacten op verschillende niveaus. De pastors en de medewerkers van locaties van dag- en nachtopvang en de soepbus kennen elkaar en weten elkaar zo nodig gemakkelijk te vinden. Van de kleinere organisaties waar intensief mee wordt samengewerkt noemen we hier het Straatconsulaat, SHOP en het Aandachtscentrum. De Thuispoli is elke vrijdag aanwezig voor onderzoek, advies en beperkte behandeling op het gebied van gezondheid en verzorging. Op grond van de onderlinge taakverdeling wordt door een van de straatpastors deelgenomen aan de periodieke vergaderingen van het Breedstedelijk Overleg (inzake Ongedocumenteerden), de Achterban (belangenorganisatie van dak- en thuislozen) en het 'armoedeplatform' Delen achter de Duinen.
Het Straatpastoraat is lid van DAK (Door Aandacht Kracht), het landelijk netwerk van organisaties die werken op de grens van kerk en samenleving. De pastors ontmoeten tweemaal per jaar hun collega's in straat- en drugspastoraat op een landelijke werkdag. In Den Haag is er tweemaal per jaar overleg met de pastorale werkers van het Leger des Heils en het Aandachtscentrum. Tevens wordt deelgenomen aan het overleg van Binnenstadspastores, terwijl beide pastors ook collegiale contacten onderhouden in de kerkelijke netwerken.

ORGANISATIE

De Stichting Straatpastoraat heeft een bestuur waarvan de leden hun taak vrijwillig uitoefenen. Het algemene beleid en de contacten met het team worden behartigd door directeur Derk Stegeman, die ook als afdelingsmanager bij Stek werkt. De straatpastors worden inhoudelijk begeleid door een Klankbordgroep van professionals uit diverse disciplines, die vijf à zes keer per jaar bijeenkomt. De dagelijkse leiding van het team, dat bestaat uit de straatpastors en de vrijwilligers-coördinator, berust bij teamleider Nico Binnendijk, die hiervoor naast zijn werk als straatpastor 10 uur per week beschikbaar heeft. Hij is ook verantwoordelijk voor de externe contacten en voor de publiciteit. Het straatpastoraat probeert op passende wijze aanwezig te zijn op de sociale media, via de eigen website,